

Zpráva o činnosti národního korespondenta pro boj proti daňové kriminalitě za rok 2020

Mgr. Marek Přichystal

V Brně dne 15. února 2021
3 SE 101/2021

Daňová kriminalita v roce 2020

Rok 2020 je charakterizován poklesem registrované kriminality a uvedené lze shodně konstatovat i u daňové kriminality.

Hlavní příčiny lze spatřovat jak v omezujících opatřeních v souvislosti s výskytem a šířením onemocnění COVID-19, tak i v aktivní kontrolní činnosti správce daně. Současně na pokles daňové kriminality měla vliv (zatím však spíše okrajový) i novelizace trestního zákoníku (zákonem č. 333/2020 Sb.), jíž došlo od 1. 10. 2020 k zvýšení hranic škody.

Daňová kriminalita v roce 2020 (podle policejních statistik)

	Zjištěno (počet skutků)	Škoda (v tis. Kč)
Zkrácení daně, poplatku a podobné povinné platby (§ 240)	822	5 250 403
Neodvedení daně, pojistného na sociální zabezpečení a podobné povinné platby (§ 241)	279	169 940
Nesplněné oznamovací povinnosti v daňovém řízení (§ 243)	0	0
Porušení předpisů o nálepkách a jiných předmětech k označení zboží (§ 244)	60	2 733

I přes pokles registrované daňové kriminality je však opačný trend (a tedy nárůst) u způsobeného následku, a to zejména jak při porovnání s předchozími roky (u trestných činů podle § 240 trestního zákoníku a § 244 trestního zákoníku), tak i při porovnání s razantním poklesem nápadu u trestného činu podle § 241 trestního zákoníku.

Trestný čin zkrácení daně, poplatku a podobné povinné platby (podle policejních statistik)

	§ 240	Škoda (v tis. Kč)
2016	1043	5 686 096
2017	1107	3 980 480
2018	1296	3 746 824
2019	1096	4 758 683
2020	822	5 250 403

Trestný čin **neodvedení daně, pojistného na sociální zabezpečení a podobné povinné platby** (podle policejních statistik)

	§ 241	Škoda (v tis. Kč)
2016	510	136 019
2017	660	156 291
2018	682	144 894
2019	822	203 498
2020	279	169 940

Trestný čin **nesplnění oznamovací povinnosti v daňovém řízení** (podle policejních statistik)

	§ 243	Škoda (v tis. Kč)
2016	0	0
2017	1	0
2018	1	50
2019	0	0
2020	0	0

Trestný čin **porušení předpisů o nálepkách a jiných předmětech k označení zboží** (podle policejních statistik)

	§ 244	Škoda (v tis. Kč)
2016	93	5 873
2017	89	1 172
2018	56	1 116
2019	65	909
2020	60	2 733

Pro páčání daňové kriminality (především u § 240 trestního zákoníku) je pak charakteristická vyšší sofistikovanost, organizovanost a zapojení mezinárodního prvku. Daňová kriminalita tak i přes dokladovaný pokles nadále zůstává závažným negativním společenským fenoménem s významnými dopady na ekonomiku státu.

Pokles daňové kriminality má odraz i ve výstupech státního zastupitelství v rámci trestního stíhání jak fyzických, tak i právnických osob.

Trestný čin **zkrácení daně, poplatku a podobné povinné platby** podle § 240 trestního zákoníku (*podle počtu osob*)

Fyzické osoby	2016	2017	2018	2019	2020
obžalováno osob	567	634	555	656	417
dohody o vině a trestu	10	4	12	20	20
podmíněně zastaveno	55	49	49	43	30
narovnání	0	0	0	0	0

Právnické osoby	2016	2017	2018	2019	2020
obžalováno osob	46	36	66	105	59
dohoda o vině a trestu	0	1	4	4	4
podmíněně zastaveno	2	4	6	7	1
narovnání	0	0	0	0	0

Trestný čin **neodvedení daně, pojistného na sociální zabezpečení a podobné povinné platby** podle § 241 trestního zákoníku (*podle počtu osob*)

Fyzické osoby	2016	2017	2018	2019	2020
obžalováno osob	189	187	189	170	141
dohoda o vině a trestu	0	0	0	1	3
podmíněně zastaveno	3	0	2	1	0
narovnání	0	0	0	0	0

Právnícké osoby	2016	2017	2018	2019	2020
obžalováno osob	47	53	48	52	47
dohoda o vině a trestu	0	0	0	0	1
podmíněně zastaveno	0	0	0	0	0
narovnání	0	0	0	0	0

Trestný čin **porušení předpisů o nálepkách a jiných předmětech k označení zboží** podle § 244 trestního zákoníku (podle počtu osob)

Fyzické osoby	2016	2017	2018	2019	2020
obžalováno osob	109	97	63	82	55
dohoda o vině a trestu	0	0	0	0	0
podmíněně zastaveno	13	9	8	18	6
narovnání	0	0	0	0	0

Právnícké osoby	2016	2017	2018	2019	2020
obžalováno osob	0	0	0	0	0
dohoda o vině a trestu	0	0	0	0	0
podmíněně zastaveno	0	0	0	0	0
narovnání	0	0	0	0	0

Lze konstatovat, že postih daňové kriminality klade stále vyšší nároky nejen na odbornost orgánů činných v trestním řízení, ale současně i na vzájemnou komunikaci a výměnu informací mezi orgány činnými v trestním řízení a orgány daňové správy. V tomto směru důležitým a nadále efektivním prvkem v boji proti daňové kriminalitě byl i v roce 2020 projekt Daňové Kobry (jak Centrální, tak i Regionální v rámci jednotlivých krajů).

Fungující úzká spolupráce z předchozích let mezi orgány činnými v trestním řízení a orgány daňové správy byla i v roce 2020 nadále prohlubována, což umožňuje případy řešit operativně s důrazem na efektivitu vzájemné spolupráce. Spolupráci tak lze hodnotit jako velmi přínosnou.